

Warszawska książka

Arkadiusz Gruszczyński

GAZETA WYBORCZA

„Akademia Ruchu. Teatr”

CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ ZAMEK
UJAZDOWSKI, INSTYTUT TEATRALNY
IM. ZBIGNIEWA RASZEWSKIEGO,
INSTYTUT SZTUK PERFORMATYWNYCH

Warszawa powinna zacząć się chwalić dziedzictwem Akademii Ruchu. To grupa założona przez nieżyjącego już Wojciecha Krukowskiego, która przez kilkadziesiąt lat wystawiła niezliczone spektakle i akcje uliczne. Przy jej współudziale powstała słynna Dziekanka, dom kultury przy zakładach odzieżowych Cora, Kino/Teatr/Tęcza na Żoliborzu czy w końcu Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski.

O siedmiu jej najważniejszych spektaklach piszą młodzi teoretycy

i reżyserzy teatralni w wydanej właśnie książce „Akademia Ruchu. Teatr”. Pierwszy pochodzi z 1979, ostatni z 1995 r. Tomasz Plata uważa, że to najważniejszy okres w karierze grupy. Marta Keil, jedna z najlepszych kuratorek teatralnych w Polsce, opisując spektakl „Życie codzienne po Wielkiej Rewolucji Francuskiej”, zauważa: „W spektaklu następowało przechwycenie codzienności, rzeczywistych zachowań obecnych pod koniec lat 70. na polskiej ulicy i ustawienie ich w nowej perspektywie;

wyrwanie z kontekstu i wrzucenie w teatralną ramę, która pozwalała przyjrzeć się polskiemu społeczeństwu, dostrzec obecne w jego zachowaniach strategię oporu i uległości”.

Praktyka artystyczna Akademii Ruchu opierała się na uważnej obserwacji, wnikanii w codzienność i nadawaniu jej nowych znaczeń. Kolejne spektakle to kolejne zwrotki opisujące życie codzienne mieszkańców Polski. Nieraz aluzyjne, nieraz dosłowne, nieraz przewrotne.

Anna R. Burzyńska błyskotliwie pisze o utraceniu możliwości łatwej identyfikacji jako jednej z najważniejszych zmian, jakie zaszły w polskim społeczeństwie po transformacji. Według niej w kolejnych zwrotkach „Piosenki”, spektaklu z 1995 r., pokazane są różne sposoby ustalania tożsamości: zbiorowej, indywidualnej, w społeczeństwie i relacjach prywatnych. Mocny komentarz wpływający wprost ze spektaklu jest nadal aktualny: modelowy człowiek, efekt uśrednionych obliczeń, nie istnieje, a jednak to z myślą o nim ustala się prawa i zakazy, organizuje edukację i kreuje kulturę, buduje miasta i szyje ubrania. „Nowy porządek degradowe człowieka do poziomu cyfry, bezosobowego głosu elektoratu”.

Dla Weroniki Szczawińskiej, reżyserki teatralnej, oglądanie spektakli AR to nieustanne balansowanie między znanym i nieznanym, oswojonym i nieoswojonym. Warto tę przygodę rozpocząć.

Debata o książce odbędzie się w niedzielę o godz. 19 w CSW Zamek Ujazdowski. Wstęp wolny. ●